

KAPTINA 5

Angazhimi me fëmijët, të rinjtë, familjet dhe kujdestarët në shtëpi dhe në mjedise të tjera

Angela Shaw

Objektivat

Deri në fund të këtij kapitulli, ju duhet të kuptoni:

- Sfidat e angazhimit dhe të komunikimit në familje dhe shtëpi .
- Gama e mjediseve të ndryshme në të cilën fëmijët dhe të rinjtë mund të gjejnë veten e tyre, veçanërisht të atyre që janë të vështruar më pas se sa në shtëpi .
- Sfidat e veçanta në komunikimin vështruar- më pas me fëmijët, familjet e tyre dhe kujdestarët .
- Çështjet e lidhjes dhe efektet në komunikim .
- Ndikimi mbi fëmijët, të rinjtë dhe familjet kur ndryshimet ndodhin në ambientin familjar dhe se si kjo mund të ndikojë në komunikim dhe angazhim .
- Strategjitë për maksimumin e komunikimit dhe angazhim efektiv për ata që janë përfshirë në përkujdesjen për ndërtimin elasticitetit në ata që marrin kujdesin.

HYRJE

Ky kapitull trajton çështjet të cilat paraqiten kur kemi të bëjmë me fëmijët, të rinjtë njerëzit dhe familjet në një sërë mjedisesh të ndryshme , duke filluar nga mjedisi familjar në shtëpi, në kujdesin institucional, spital, në familje strehuese ose në shkollë. Thelbi i përbashkët i shkathtësive dhe Njohurive për kërkesat e Fëmijëve është se punëtorët duhet të jenë në gjendje të "Komunikojnë në mënyrë efektive me të gjithë fëmijët , të rinjtë, familjet dhe kujdestarët "(DfES , 2005b). Nënkuptuar brenda kësaj deklarate është supozimi se komunikimi i strategjive me familjet "brenda" dhe në "mes " me fëmijët dhe kujdestarët e tyre nuk janë çështje në vetvete . Në të vërtetë , komunikimi me fëmijët në shtëpi , me kujdestarët në shtëpi, mes fëmijëve dhe kujdestarët dhe / ose me ndonjë prej këtyre individëve dhe grupeve në një gamë më të gjerë të rradhitjes është më shumë problematike. Mjedisi, në vetvete, mund të ndikojë në mënyrat në të cilat profesionistët e ndryshëm mund ti hasin dhe të përpiqen për të kapërcyer barrierat e komunikimit efektiv. Kur ne përfshihemi në këtë rrjet të vështirësive komplekse të komunikimit të presionit të

shtuar ndër-profesional, nevoja të jemi të vetëdijshëm për ndikimin e mjedisit bëhet edhe më i rëndësishëm . Raste shumë të publikuara , nga ato të Victoria Climbié në vitin 2001 për të, Foshnja P v.2008 , kanë theksuar se punëtorët e ndryshëm të agjencive kanë dështuar vazhdimisht për të komunikuar me njëri-tjetrin, por edhe me familjet në fjalë . Në rastin e P Baby , ishte komunikimi me familjen biologjike të fëmijës që nuk arriti të ndaloj rrezikun, në atë të Victoria Climbié, komunikimi dështoi kur fëmija ishte duke kaluar në përkujdes të farefisnisë.

Në të dy rastet , një gamë e profesionistëve nga agjenci të ndryshme të nevojshme duhej për të qenë më të vetëdijshëm se si mjedisi ndikon në komunikim, dhe se si njohuritë e tyre të grupuara, mund të kenë dhënë rezultate të ndryshme.

AKTIVITETI 5.1

Në një letër të bardhë, shkruani tre bisedat e më hershme që ju mund mbani mend që keni pas. Fjalët e sakta nuk janë të rëndësishme, vetëm një ndjenjë të përgjithshme të ideve që ju kujtohet që jeni shprehur.

Kur të keni përfunduar listën, përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme:

- Me ke ishte biseda?
- Cili ishte thelbi i bisedës? A ishit ju në telashe? A keni qenë të vlerësuar / dënuar / informuar?
- Pse mendoni se keni mbajtur mend këto biseda në veçanti?

Koment

Pasi ju keni përgjigjur pyetjeve, ju do të filloni për të marrë një kuptim të rëndësishëm dhe të sigurtë në komunikimin me fëmijët. Është e mundshme që bisedat janë mbajtur me njerëz që ishin shumë të rëndësishëm për ju në fëmijërinë tuaj, ose të cilët janë perceptuar si të kërcënuar për ju në atë kohë. Është gjithashtu e mundur që të paktën një prej bisedave lidhet tek një kohë kur ju keni qenë në vështirësi për shkelje ligji (ne priremi për të kujtuar të komunikuarit që ne kemi gjetur shqetësime për më shumë se sa ato që ne jemi shpërblyer). Për disa njerëz, kujtimet do të jenë shumë të dhimbshme - duke kujtuar abuzimet apo keqtrajtimet, për të tjerët do të sjellë përsëri një ndjenjë të padrejtësisë, ndoshta një rast kur je dënuar për diçka të cilën ju nuk ishit në dijeni se ishte e ndaluar.

Për të gjithë, aktiviteti do të ju jap një pasqyrë të pushtetit të komunikimit ndërpersonal me fëmijët e vegjël dhe aftësinë ripërtëritëse të kujtimeve që komunikimi mban.

Komunikimi në shtëpi

Për shumicën e fëmijëve, përvojat e tyre të para të komunikimit ndërpersonal fillojnë në shtëpi me familjet e tyre . Për disa prindër , ky është një zhvillim spontan, ata lëvizin gradualisht duke folur me fëmijën e tyre, në qoftë se fëmija është plotësisht në dijeni nga fjalët si " A nuk jeni ju nje vajzë e mirë?" " Kush është një djalë i bukur? " , " Çfarë buzëqeshje të bukur ! " për të pasur gjithnjë bisedat kuptimplote për tu zhvilluar fjalori i vetë fëmijës. Studimi nga Universiteti i Edinburgut që nga viti 1970 (Trevarthen dhe Aitken , 2003) ka treguar se këto biseda të shumë herëshme "bisedat me fëmijë " janë një element kritik në aftësinë e fëmijës për të zhvilluar aftësi të mira komunikimi në jetën e mëvonshme dhe puna më vonë e ka konsoliduar këtë dëshmi . Po kështu , një studim i 21 foshnjeve gjatë një periudhe kohore (Markus et al . , 2000) zbuloi se zhvillimi i tyre në gjuhë vjen kryesisht nga frekuencat , cilësia dhe përgjegjësia e këtyre episodeve të hershme të vëmendjes dhe komunikimit.

Për shumicën e prindërve / kujdestarëve , këto episode të komunikimit ndodhin krejtësisht spontanisht. Për të tjerë, megjithatë ,aftësi të komunikimit të tilla si këto ndodhin rrallë dhe fëmijët pjecken më pak në qasje të bisedës kuptimplotë gjatë fëmijërisë së tyre . Për ata që janë duke punuar me fëmijët dhe familjet dhe kujdestarët në shtëpi , kjo duhet të sigurojë një hap të parë : të dëgjojnë të rriturit duke folur për fëmijët , të vlerësojnë natyrën e bisedës , të krijojnë një ide të modeleve të komunikimit në shtëpi - a janë fëmijët të adresuar vetëm kur sillen keq? A kërkohet nga ata që të kontribuojnë në biseda ose ju thuhet të jenë të qetë ? A bën kujdestari kontakt me sy me fëmijën? A është fëmija i adresuar drejtpërdrejt ose mund të flas vetëm në personin e tretë? Duke vlerësuar këto ndërveprime , punëtorët e kujdesit për fëmijët mund të fillojnë të marrin një kuptim të asaj se si fëmija është i angazhuar me kujdestarët e tyre dhe se si ata janë të angazhuar me fëmijën. Ky është një hap i rëndësishëm i parë në krijimin e komunikimit të mirë me çdo palë dhe krijimin e një raport i cili do të lejojë angazhimin kuptimplotë për të zhvilluar. Fuqia është një faktor kyç sa herë që profesionistët janë duke punuar me familjet, dhe një strategji për barazim në bazën e energjisë në angazhimin me fëmijët dhe familjet është që të përdorin mjedisin në shtëpi,ku kujdestarët dhe fëmijët mendojnë se ata vetë e kanë hapësirën e tyre fizike, kështu që janë më pak të vetëdijshëm për "kërcënimin" nga ndërhyrjet e profesionistëve.

Edhe brenda shtëpisë së familjes , komunikimi dhe angazhimi janë dy herë më të vështira kur familja është nga një sfond i ndryshëm për punëtorin që kujdeset ndaj fëmijëve , qoftë në aspektin nga raca apo klasa sociale . Normat të cilat ekzistojnë në një kulturë ose grup nuk mund të reflektohet në një tjetër dhe është e vështirë të dallojë një ndryshim a është kulturor , një reflektim i një shkaku të vërtetë për shqetësim ose thjesht komunikim të dobët . Kjo u theksua në përgjigje për rastin Climbié (Laming Njoftoni 2003) ku punëtorët e agjencive të ndryshme kanë bërë supozime se dallimet racore dhe etnike ishin të dukshme, kur, në fakt , ky nuk ishte rasti dhe forcat e tjera më ogurzeza ishin në punë . Në raport, Zoti Laming thotë :

Disa herë gjatë Hetimeve e kam pyetur veten nëse një dështim nga një profesionist i veçantë a ka marrë masa për të mbrojtur Victorian, mund të kenë qenë të pjesërishme nga sytë profesionale për të vepru duke u bazu në faktin se nevojat e saj ishin të njëjta si ato të çdo vajzë tjetër shtatë - vjeçare, nga çfarëdo sfondi kulturor.

(Paragrafi 16.2)

Në këtë fushë, ata që punojnë me fëmijët dhe familjet, kur të përballen me probleme, duhet të bëjnë një gjykim të bazuar në trajnim, njohuri dhe përvojë, dhe të mbështetet nga dy faktorë kritik - të komunikimit të mirë, efektiv dhe aftësinë për të ndarë informacion me kolegët në të gjitha agjencitë relevante.

Komunikimi jashtë mjedisit biologjik familjare

Nëse vlerësojmë dhe përdorim në mënyrë efektive komunikimin me fëmijët dhe familjet në vetë shtëpitë e tyre është edhe komplekse edhe sfiduese, atëherë ajo bëhet edhe më problematike kur përcaktimi është tjetër përveç shtëpisë. Në këto raste, fillon fuqia -bazë e ndryshimit larg fëmijës ose prind / kujdestarit drejt në duart e profesionistit para se të komunikohet. Kështu prindërit të cilët janë mjaft të sigurt në shtëpitë e tyre do të bëhen më fjalëpakë ose agresiv në një mjedis të kujdesit ditor, shkollë , spital apo në një qendër familjare. Punëtorët për kujdesin ndaj fëmijëve duhet të shohim mënyra për të barazuar fuqin - bazë për të siguruar që fëmijët dhe kujdestarët janë të autorizuar për të komunikuar në mënyrë efektiv. Kjo mund të bëhet në radhë të parë me prindërit / kujdestarët të rritur përmes strategjive të mira të komunikimit, duke i dëgjuar në mënyrë aktive ata, duke i ftuar të japin mendimet e tyre dhe duke e trajtuar kontributin e tyre me respekt. Strategji të ngjashme mund të përdoren me fëmijët të cilët mund të ndihen dy herë më të pafuqishëm;nga njëra anë , sepse komunikuesi tjetër është një i rritur dhe , nga ana tjetër , sepse mjedisi fizik nuk është territori i shtëpisë. Me këta fëmijë , është e

rëndësishme për të bërë disa strategji të drejtpërdrejta të cilat shtojnë ndjenjën e respektit . Këto përfshijnë:

- duke mos përdorur emra përkëdhelës dhe jo emrin e tyre.
- Nuk janë bërë gjeeste fizike të tilla si përçafimi i tyre .
- Sigurimi që kontakti me sy është bërë lehtë duke kuptuar që janë të ulur në nivel të fëmijës.
- Duke dëgjuar me kujdes për kontributin e tyre dhe duke iu përgjigjur në mënyrë të tillë që ata e dinë se janë duke u dëgjuar - për shembull , duke reflektuar që deklaratën e tyre të fundit ju e keni kuptuar.

Këto strategji nuk janë vetëm të dobishme që të mbajnë në mendje për të komunikuar me fëmijët në situata të vështira , por edhe praktikë e mirë për çdo ndërveprim kuptimplotë ndërpersonal, në çfarëdo mjedisi ose rrethane. Megjithatë , ato janë veçanërisht të rëndësishme kur një fëmije është veçanërisht i ndjeshëm nëpërmjet të qenit në një ambient të panjohur.

Për shumë fëmijë, përvoja e tyre e parë e të qenit në një mjedis tjetër se sa në shtëpi të tyre vjen kur ata hyjnë në çerdhe ose në shkollë . Kjo është tani një përvojë pothuajse universale për të gjithë që jetojnë në Britani dhe kështu që është e lehtë të harrojmë se për mijëra vjet deri relativisht kohët e fundit do të ishte shumë e çuditshme e vërtetë që të ketë një situatë ku fëmijët nuk janë në një mjedis fizik të njëjtë si në familjen e tyre të ngushtë . Në të vërtetë , brenda dy gjeneratave të fundit ,situata ku fëmijët janë duke shpenzuar kohë të madhe larg nga familjet e tyre ka ndryshuar. Ardhjen e një shoqërie në të cilën shumë familje kanë dy prindërit në punë dhe fëmijët janë në një formë të kujdesit ditor është bërë vetëm normë që nga viti 1970 dhe ka çuar në një debat interesant dhe hulumtime për pasojat e ndarjes të tillë (Angli , 1996) .

Gjatë 500 viteve të fundit një ndarje në lidhje me shërbimet sociale është me fëmijë që janë ndarë nga prindërit dhe familjet e tyre kanë ekzistuar gjithmonë . Në të kaluarën, fëmijët me prejardhje të klasave të larta shpesh janë hequr nga nënat e tyre të lindjes dhe kanë marrë një kujdestare, ata do janë kthyer në shtëpi, vetëm kur ata ishin mjaftueshëm të mëdhenj për tu sjellur në një mënyrë të pranueshme në kompaninë e të rriturve (Fildes, 1988). Në një mënyrë të ngjashme, mashkulli fëmijë i klasave të larta dërgohej larg në shkollë me konvikt nga një moshë shumë e hershme të gëzon një arsimim të shtrenjtë (Leinster-Mackay, 1984). Pavarësisht nga këto raste, shumica e madhe e fëmijëve në ditët përpara edukimit universal ligjor do të kalonin jetën e tyre në shoqëri me familjet e tyre të ngushtë për shumicën e kohës.

Edhe në Britani moderne, shumica e fëmijëve do të kalojnë shumicën e kohës së tyre me familjet e tyre, pavarësisht nga rritja e kohës e kaluar në çerdhe dhe shkolla, por në qoftë se ne e shqyrtojmë numrin e orëve zgjuar sa fëmijët kalojnë me familjet e tyre, kjo përqindje ulet. Në mënyrë ironike, fëmijët më të rritur do të shpenzojnë orë me shumë me familjet e tyre se sa fëmijët më të vegjël, thjesht sepse ata do të kërkojnë më pak orë gjumë.

Aktiviteti 5.2

Mendoni për më herët ditën tuaj të parë në çerdhe ose në shkollë. A ishte kjo një përvojë e mirë? mund të ju kujtohet se si jeni ndjerë? A ishit ju i eksituar apo i frikësuar? A të ka ndikuar në jetën tuaj pritjet / frika? Nëse po, si? Nëse jo, pse jo?

Paramendoni ju jeni duke përgatitur një fëmijë tre vjeçar për ditën e tyre të parë në çerdhe ose në shkollë. Duke përdorur përvojën tuaj si një udhëzues, shkruani tri gjëra të rëndësishme që ju do ti thoni fëmijës.

Nëse ju shikoni prapa në atë që keni shkruar, reflektojnë që nëse ju keni zgjedhur tre gjëra që mund të aplikohen për të gjithë fëmijët në këtë situatë, ose nëse ato pasqyrojnë vetëm veten tuaj, përvojën personale.

Nëse është e mundur, të diskutohet ajo që e keni shkruar me njerëz të tjerë duke bërë të njëjtën gjë ushtrim. Si përgjigjeni ndryshe? A është supozu një person që fëmija do të ishte i eksituar dhe një tjetër i supozuar që ata do të ishin të shqetësuar? Si mund të dini që çfarë qasje duhet marrë në përgatitjen e një fëmijë për ditën e tyre të parë larg nga shtëpia?

Koment

Ju mund të keni vendosur se është mirë të supozohet se fëmija do të jetë në gjendje të vështirë dhe për të përgatitur për këtë mundësi , ose për të biseduar me fëmijën në lidhje me frikën e tyre / shpresat / pritjet para se të vendosni një plan përgatitje . Ju mund të keni vendosur të mbani lidhje me stafin në çerdhe / shkollë të avancuar , ose që ju jeni të vendosur me mirë për të bërë vendime vetëm . Nuk ka përgjigje të "drejtë", por duke i dhënë mendimin dhe kujdesin për përgatitjen mund të ketë efekt transferimi shumë më mirë .

Edhe pse duke filluar në çerdhe apo shkollë, shumë fëmijë e përjetojnë ndarjen e tyre të parë nga shtëpia e tyre e familjes , për shumë fëmijë në Britaninë e sotme , kujdesi ditor jashtë shtëpisë fillon në një fazë shumë të hershme për këtë gjë përgatitja për komunikimin verbal nuk është e mundur.

Në vitin 1980 Projekti i Oksfordit Hulumtimi i Arsimit Parashkollor (Bruner , 1980) publikoj një raport i cili sugjeroi se cilësia e kujdesit ditor në Britani lënë shumë për të dëshiruar dhe se fëmijët që kishin mbetur në mënyrë rutinore për shumë orë me kujdestarët të tjerë mund të ndikoj në vuajtje të dëmeve afat-gjatë , apo të pjesërishme sepse niveli i bashkëveprimit dhe komunikimit ishte më pak sesa ata do të merrnin nga nënat e tyre biologjike. Në vitet që kanë pasuar , më shumë hulumtimi rigoroz ka shqyrtuar të njëjtin grup të çështjeve , veçanërisht me Institutin Kombëtar.

Shëndeti i Fëmijës dhe Projekti i Zhvillimit Njerëzor (Clarke - Stewart , 1998) . Këto studime të mëvonshme janë më pak negative se sa ai i studimit Bruner , por kanë ardhur në disa përfundime të ngjashme .

Duket , pra , se për zhvillimin me rëndësi të vërtetë të çdo fëmije, ne kemi nevojë për të siguruar komunikim me cilësi të lartë që , angazhimi dhe ndërveprimi ndërpersonal është i ndërtuar në gjithë jetën e tyre dhe kjo vendos një përgjegjësi të veçantë për ata që punojnë me fëmijët jashtë familjes biologjike. Nëse disa fëmijë në Britanin moderne kalojnë një numër relativisht të vogël të orëve ndërvepruese në mjedis të familjes biologjike, për të tjerët mjedisi i familjes nuk është më vendi i tyre i banimit dhe kontakti me familjen e tyre të lindjes mund të jetë shumë i kufizuar ose plotësisht mungon. Kjo situatë paraqet sfida të konsiderueshme për punëtorët e kujdesit për fëmijët , komunikimi dhe angazhimi me fëmijët, familjet dhe kujdestarët kur fëmijët janë në mjedise jashtë mjedisit të familjes biologjike, qoftë në shkollë, në çerdhe apo në një mjedis banimi , përfshin problemet dhe përgjegjësitë e veçanta . Ai gjithashtu paraqet sfida të tjera në angazhimin me forma “ të ndryshme” të kujdestarisë , nga ata që ofrojnë kujdes të farefisnisë, me ata që sigurojnë strehimin familjar , kujdesin ditor apo mbështetjen arsimore .

Rrethana të ndryshme të fëmijëve në shtëpi

Për shumicën e fëmijëve në Britani në shekullin njëzet e një , shtëpia e tyre është ajo ku prindërit /vëllezërit e motrat dhe anëtarët e ngushtë të familjes jetojnë. Për fëmijët e tjerë , " shtëpi " mund të ketë një kuptim të ndryshëm . Për disa, kjo është shtëpia me anëtarët e gjerë të familjes , të tilla si gjyshërit ,hallat dhe xhaxhallarët , ose njerëzit e tjerë të afërt.

Për të tjerët , shtëpia është një shtëpi e përkohshme,ndoshta me kujdestarët strehues që e kanë njohur më parë apo me të huajin . Për një numër të fëmijëve , shtëpia është një mjedis institucional. Pikërisht në këtë kuadër, përkufizimet e termit “Shtëpi” mund të bëhen të vështirë . Disa fëmijë mund të kalojnë vite në spital apo muaj në shkollë me konvikt , shumë më gjatë se fëmijët e tjerë që kalojnë në strehim familjar

ose një shtëpi banimi rezidenciale, por kurrë spitali ose konvikti i shkollës nuk do të klasifikohen si shtëpi të tyre ose familje të tyre .

Kjo është e rëndësishme kur ne jemi duke shqyrtuar tërë çështjen e angazhimit , të dyja me fëmijët dhe me familjet e tyre apo kujdestarëve , si klasifikimin internalizuar të përcaktimit të këtyre njerëzve që ndikon në ndjenjën e tyre të fuqisë , ose pafuqinë , brenda saj . Në një spital fëmija dhe familja ose kujdestarët e tyre kurrë nuk do të ndjehen në një ndjenjë të pronësisë të hapësirës që zënë ata, mund të pritet të ndihen të tillë në një shtëpi strehuese ose rezidenciale. Si pasojë , ata do të ndjehen gjithmonë të pafuqishëm në marrëdhëniet që ekzistojnë në atë mjedis . Çështja kryesore për punëtorët është që të shqyrtojnë me ndershmëri ku qëndron balanci i fuqisë në vendosje dhe lidhja e komunikimit dhe angazhimi i strategjisë për të maksimizuar pronësinë e mjedisit për fëmijën dhe familjen dhe kujdestarët e tyre . Paaftësia për të vënë balancën e fuqisë e dëmton komunikimin që në fillim dhe mund të shërbejë për të zvogëluar elasticitetin e mëtejshëm të fëmijët, dhe për të rritur ankthin e prindërve dhe kujdestarëve në ndjenjë të izolimit . Kjo është gjithashtu e vërtetë në mjediset arsimore , dhe prindërit shpesh do të raportojnë ankthin e tyre kur ata marrin pjesë “ në mbrëmjen prind - mësues ” dhe është thënë se sa i vështirë është fëmija i tyre . Vetë prindërit mund të njohin këto vështirësi , por janë në gjendje ta bëjnë këtë nga fshikëza e një emocionit me lidhje e cila nuk është e ndarë nga mësuesi . Mësuesit shpesh ankohen në faktin se prindërit nuk i mbështesin përpjekjet e tyre për të disiplinuar fëmijët në shkollë (Ofsted , 1999) , por nuk e kuptojnë se ata në mënyrë të pashmangshme armiqësojnë prindërit dhe i detyrojnë ata të mbajnë anën e tyre nga fëmijët sepse edhe ata ndihen të sulmuar nga mësuesit.

Shkollat , spitalet dhe qendrat e kujdesit ditor për këtë arsye nuk janë klasifikuar nga vetë fëmijët si në shtëpi , edhe në qoftë se ata shpenzojnë shumicën e kohës së tyre në këto institucione .

Projekti i Oxfordit në hulumtimin Parashkollor gjithashtu sugjeroi se kjo ishte e vërtetë për moshën shumë të re të fëmijëve në kujdesin kujdestarëve , përkundër besimit të përhapur se kjo formë përgjithësisht si dispozitë do të japë një shtëpi alternative shtëpia- nga shtëpia .

Për fëmijët në kujdesin institucional apo kujdestari afatgjatë , situata mund të jetë edhe më komplekse . Teknikisht , nëse ata janë banues në mjedis që është shtëpia e tyre. Për shumë tjere, megjithatë , ka një tjetër mjedis shtëpie (më i fuqishëm) diku tjetër - vendi ku prindërit e tyre , vëllezërit e motrat apo njerëzit e afërt të tjerë banojnë . Fëmijët në këto mjedise do të kenë arsye shpesh të dallojnë në bisedat e tyre midis dy formave të shtëpisë . Kur bëhet vendosja institucionale ose strehimi familjar ku fëmijet distancohen fizikisht nga familja mund të ndjehen veçanërisht të izoluar dhe të shprehin shqetësime rreth ndarjes nga rrënjët e tyre (Skuse dhe Ward , 2003) .

Rast studimi

Jon është nëntë vjeç . Ai ka pasur një kohë të vështirë për tre vitet e fundit që kur njerku i tij i ri James , u zhvendos në ambientin e shtëpisë së tij. Para se të bënte lëvizjet James, Joni ndante ambientin e shtëpisë së tij me nënën e tij , i cili ishte një prind i vetëm dhe në tre vitet e fundit ai ka vazhduar për të jetuar atje, por tani ka edhe dy vëllezërit e motrat më të rinj , të moshës një dhe dy vjec. Nëna e Jonit , Maria ka një problem me keqpërdorimin e drogës dhe u takua me James , kur ajo ishte në kërkim të një furnizuesi.Para se James te kishte ardhur, Jon ka shpenzuar shumë kohë me gjyshërit e tij , por ata nuk e pëlqejnë James kështu që të gjithë kontaktin me të e kanë pushuar rreth dy vjet më parë. Që atëherë pjesëmarrja e Jonit në shkollë ka qenë sporadike dhe sjellja e tij (siç është vërejtur nga fqinjët), është bërë gjithnjë e heshtur.Javën e kaluar Jon e kishte gërvisht kombin e James ' me biçikletë e tij dhe James i tha Marias se ajo duhej të zgjedhë në mes të dyve prej tyre . Ajo ka rënë dakord për kërkesen e tij dhe ju ka kërkuar shërbimeve sociale ta vendosin Jonin ne perkujdesje dhe të shohim nëse ai mund të shkoj ne adoptim .

Ju kërkohet për të folur gjerë e gjatë për Jonin për të gjetur se çfarë ai dëshiron të bëjë dhe për të parë mënyrat që ju mund të mbështesni atë për të siguruar rezultatin më të mirë për atë, për nënën e tij , vëllezërit e motrat e tij dhe për familjen si një të tërë . Bëni një listë të strategjive që ju do të përdorni për të siguruar që Joni ndihet i sigurt dhe i autorizuar për të pasur besim në ju me nevojat e tij . Shkruani çfarë të arriturash ju mund të sugjeroni për Jonin , me çfarë profesionistë tjerë ju do të duhet për të folur në lidhje me gjendjen e tij dhe çfarë anëtarë të familjes ju duhet të angazhoni me të . Bëni një plan që ju do të flisni për të, kur ju do të bisedoni me ata dhe çfarë strategji ju duhet të përdorni për të siguruar që ai të ndihet rehat me angazhimin tuaj . Së fundi, mendoni të bëni një listë të opinioneve tua me vlerë që lidhen me Jonin , nënën e tij dhe njerkun e tij. Çfarë vlerash personale mund të kenë në një ndikim në angazhimin tuaj me secilin prej tyre ? Çfarë efekti do të ketë shpallja e këtyre vlerave në efektivitetin e angazhimit ? Si mund të ju sigurojë që besimet tuaja dhe vlerat nuk lëkundin drejtësinë tuaj si një rezultat më të mirë për të gjithë njerëzit e përfshirë?

Koment

Nuk ka përgjigje të sakta në aktivitetin e studimit të rastit me lart , por faktori kritik në angazhimin dhe komunikimin tuaj është se ju duhet të jeni aq të ndjeshëm ndaj nevojave të të gjitha palëve të përfshira sa të jetë e mundur. Është e pamundur, si qenie njerëzore, për të zhdukur të gjitha qëndrimet tona ,vlerat dhe besimet, por

është me rëndësi jetike që të përpiqemi për të siguruar që ne jemi në dijeni të tyre dhe bëjmë përpjekje sa më shumë të jetë e mundur që të angazhohemi me të tjerët të cilët mund të kenë vlera me baza të ndryshme që ju lejon atyre të fuqizohen dhe të jene te ndershëm .

Ka një gamë të rezultateve të mundshme për Jonin , të cilat ju mund ti keni konsideruar – adoptimi, strehimi familjar ose I kujdesit rezidencial . Ju mund të keni shikuar mënyra të vazhdojnë të mbështesin atë në shtëpi apo të konsiderohet qe ai të afrohet me gjyshërit e tij për të parë nëse ata mund / do të sigurojnë strehimin familjar - një tendencë në rritje për familjet në krizë. Për fëmijët të cilët janë të strehuar tek të afërmit, i njohur si strehim tek farefisi, problemet e natyrshme mund të minimizohen duke u bazu në rrënjët e tyre të ndërlidhura me të afërmit e tyre dhe mund të formojnë një rrjet të sigurisë . Rëndësia dhe forca e kujdesit të farefisnisë tani është duke u njohur nga qeveria dhe inkurajohet si një mjet mbështetës për fëmijët dhe prindërit në një mënyrë që ndihmon për të ruajtur ndjenjën e identitetit të fëmijëve përderisa ata nuk kujdesen nga prinderit e tyre në shtëpinë e tyre:

Për ata fëmijë dhe të rinj që kanë nevojë për trajtim jashtë ambientit të tyre familjar, ne duhet, në të gjitha fazat përkatëse të procesit të planifikimit të kujdesit, të shqyrtojmë potencialisht për t'u mundësuar fëmijëve për të jetuar me të ose të mbështetura nga familja dhe miqtë më të gjerë .

(DfES , 2007a , f 5-6)

Për fëmijët të cilët janë të strehuar jashtë rrjetit të farefisnisë ,aplikohen forma të ndryshme të strehimit. Për disa fëmijë, strehimi familjar është klasifikuar si kujdes për lehtësim , veçanërisht kur një fëmijë ka aftësi të kufizuara të rënda dhe prindërit duhet të kenë mundësinë për kohë lehtësimi. Për të tjerët, strehimi afatshkurtër është i nevojshëm për të siguruar kujdes përderisa prindërit kanë vështirësi të përkohshme ose probleme shëndetësore . Strehimi kohëgjatë ose i përhershëm ofrohet zakonisht për fëmijët të cilët fatkeqësisht kanë pak gjasa të kthehen në shtëpi, por që nuk konsiderohen të përshtatshëm për adoptim, ndoshta për shkak të kontaktit të rregullt me familjen biologjike ose për shkak të rrezikut të abuzimit . Ka një numër të variacioneve brenda këtyre kategorive të gjëra , të tilla si kujdesi tejkalues ose kujdesi emergjent , por qëllimi i përgjithshëm është gjithmonë për të siguruar fëmijën me një formë alternative të mjedisit të shtëpisë e cila është e përafërt me një mjedis të shtëpisë familjare sa të jetë e mundur.

Për disa fëmijë , adoptimi në një tjetër njësi familjare , të dallueshme nga familja e tyre biologjike, është një realitet (kjo nuk është e vërtetë për të gjitha adoptimet, sepse disa fëmijë janë adoptuar zyrtarisht nga gjysherit ose të afërmit të tjerë dhe

kështu mbeten në kuadër të rrjetit të farefisnisë të familjes së tyre të lindjes) . Për këta fëmijë, për të afermit dhe kujdestarët e tyre , familja adoptuese bëhet familja “e vërtetë”, ligjrisht dhe emocionalisht . Ajo, megjithatë , duhet të jetë e konsideruar në mënyrë të ndryshme , kur ne jemi duke shqyrtuar komunikim dhe angazhim me familjet , si ekzistenca e një tjetër rrjeti të lidhjes familiare në të kaluarën e fëmijës mund të ketë një efekt të thellë në të dy anet për fëmijën dhe familjen ose kujdestarët e tyre , sidomos kur fëmija arrin adoleshencën dhe mund të fillojnë të bëjnë pyetje të panjohura ose të harruara nga “ familja tjetër”.

Cilësia e kujdesit

Kapitujt e tjerë të këtij libri përfshijnë teori në lidhje me lidhjen (attachment). John Bowlby (1951) me punën e tij në vitet 1950 sugjeroi se fëmijët të cilët ishin ndarë nga kujdestarët e tyre kryesor, ju merr kohë që të jenë nëna, ku shfaqet një rend i c’rregullt i sjelljeve të tyre në gjendje të vështirë.

Që kur u ngrit kjo ide, për herë të parë u ngriten debate të shumta duke kërkuar vlefshmërinë e hipotezës origjinale , duke cituar agjendën politike në lojë, kundër-argumentet dhe më vonë dëshmi eksperimentale për të hedhur poshtë idenë (Rutter dhe Taylor , 1981) . Përkundër këtyre sfidave, mbetet një trup i fortë i dëshmive për të sugjeruar se fëmijët duhet të jenë në gjendje për të formuar lidhjet të sigurt me kujdestarët, nëse nëna, babai ose kujdestari tjetër, në mënyrë që të përparojnë.

Kjo ngre çështjen e cilësisë së kujdesit dhe thellësinë dhe fuqinë e lidhjes për fëmijët për të cilët shpenzohet kohë e madhe në mjedise të tjera, nga mjedisi familjar i tyre me familjen biologjike . Në qoftë se ne jemi për të komunikuar dhe për tu angazhuar në mënyrë efektive me fëmijët , familjet dhe kujdestarët në këto situata , duhet të jemi të vetëdijshëm për kufizimet e ofruara në marrëdhëniet nga pikat e forta apo të dobëta. Kur një fëmijë është në gjendje të vështirë , efektiviteti i çdo angazhimi do të zvogëlohet por fatkeqësia në vetvete nuk mund të jetë menjëherë e dukshme ; me të vërtetë , me fëmijët më të vjetër dhe adoleshent , sjelljet e jashtme mund të sugjerojnë se nuk ka ankth në prova. Po kështu , për ata që janë kujdesur për fëmijët në qendra rezidenciale, apo në shtëpi strehuese , nuk mund të ketë nevojë për t’u dukur të jetë e bashkangjitur në mënyra që janë joreale por të ndihet me kujdestarin që të jetë e domosdoshme për t’u shfaqur. Hulumtimet e fundit (ELFER et al . , 2002) diskutojnë disa nga këto vështirësi dhe citojnë kufizimet organizative të përfshirë në krijimin e angazhimit kuptimplotë , të tilla si festa , ndërrime dhe ndryshime të stafit . Këto lloj çështje kanë çuar edhe disa për të argumentuar (Dahlberg et al . , 1999) që punonjësit e kujdesit për fëmijët në këto mjedise nuk duhet të krijojnë " afërsi të rremë “, por në vend të kësaj përmes një rrjeti kompleks të lidhin aktivitete të

përbashkëta me të gjithë njerëzit , të rriturit si dhe fëmijët e tjerë në atë vend , dhe me vet mjedisin e tyre.

Një nga teoritë kritike të perforcuara çështjet që lidhen me këto marrëdhënie është siguruar nga Carl Rogers (1961) , me nocionin e dashurisë së kushtëzuar dhe të pakushtëzuar . Rogers, dhe të tjerët në traditën e psikologjisë humaniste, besonin se qeniet njerëzore kanë nevojë për dashuri pa kushte në mënyrë që të përparojnë dhe është në këtë fushë që fëmijët në mjediset e kujdesit shpesh mund të gjejnë ndryshim të dukshëm në jetën e tyre nga ata që janë në familjen e tyre biologjike. Para se gjithash, dashuria e kushtëzuar thotë : "Unë të dua sepse je i mirë, i bukur, i zgjuar, një burim i krenarisë .. ' ; dashuria e pa kushtëzuar thotë : "Unë të dua edhe pse ju jeni duke u sjell keq , i vrazhdë , i shëmtuar , një burim shqetësimi . . . ' . Shpesh , kur ka një rast tragjik në shtypin kombëtar , ku një person i ri kryen një krim të rëndë , ka spekulime në lidhje me mbështetjen që ata vazhdojnë të marrin nga familja e tyre. Ajo që është rrallë e njohur është se familjet e kriminelëve janë zakonisht viktimat gjithashtu, sepse dashuria e tyre për kriminelët nuk është e kushtëzuar me ato të të qenit i bindet ligjit, por ka qenë i pakushtëzuar që nga dita e mbërritjes së tyre në jete. Në këtë drejtim , fëmijët të cilët janë në kujdes jashtë familjes se tyre të lindjes shpesh mund të gjejnë se këtu qëndron diferenca kritike ndërmjet tyre dhe atyre që janë kujdesur për të në familjen e tyre të origjinës.

Në një masë më të vogël , kjo gjithashtu mund të shihet në situata ku kujdesi është e përkohshëm, sic janë qendrat ditore. Gjë e cila u vu re edhe nga projekti i Oksfordit Hulumtimi i Arsimit Parashkollor në lidhje me kujdestarët, dhe nga përvoja personale në vizitat e bëra në shtëpitë me dado. Shpesh kujdestarët raportojnë se ata ishin " më të rreptë me të mi se sa me të tjerët ", por vëzhgimi me i zgjatur do të zbulojë saktësisht të kundërtën, sidomos kur janë situatat ku fëmijët silleshin keq dhe pastaj të kërkojnë siguri se ishin të falur. Asnjë nga këto nuk është një surprizë kur kemi parasysh natyrën dhe fuqinë e evolucionit, e cila kërkon një mënyrë për speciet të mbesin gjallë, është e rëndësishme që prindërit dhe familjet janë në vështirsi - për ti mbrojtur të vegjëlit e tyre nga bota e jashtme . Cfare është e rëndësishme për ata që janë duke punuar për komunikim dhe angazhim me fëmijët dhe kujdestarët jashtë ambientit familjar është nevoja për të njohur forcat e shumta në lojë në kuadër të marrëdhënieve fëmijë - kujdestar, marrëdhëniet kujdestar - punëtor për kujdesin ndaj fëmijëve dhe marrëdhëniet fëmijë- punëtor të kujdesit për fëmijët.

Aktiviteti 5.3

Në një fletë letre përshkruaj një skenar të thjeshtë, në të cilën një fëmijë apo adoleshent sillet shumë keq ndaj jush (që do të mund të marrë diçka nga e juaja të cilat nuk i përkasin atyre; duke thënë gënjeshtër të dëmshme për ju tek dikush tjetër; duke cënuar marrëdhënien të cilën ju e vlerësoni; duke dëmtuar diçka që është e çmuar për ju; apo ndonjë skenar të ngjashëm).

Kthejeni letrën dhe shkruani emrat e dy njerëzve:

- Dikë që ti e do shumë shtrenjtë - një fëmijë, prind, vëlla ose partneri.
- Dikë që ti e pëlqen shumë - një mik, koleg, kushëri ose fqinji.

Tani imagjinoni secilin nga këta dy njerëz duke bërë një “gjë të keqe” në anën tjetër të letrës:

- Si do të ndiheni?
- A do të ndiheni ndryshe për secilin nga njerëzit e përfshirë?
- Cili do të jetë ndikimi afat-gjatë?

Koment

Shumica e njerëzve do të jenë po aq të zemëruar dhe të mërzitur në rezultatin e sjelljes së keqe, pa marrë parasysh se kush e kishte kryer atë. Dallimi kritik, në shumicën e rasteve, do të ishte efekti afatgjatë. Me dikë që e do pa kushte, ju do të gjeni mënyra për ta arsyetuar sjelljen me kalimin e kohës dhe efektet afatgjata do të ishin minimale. Për ata që ju thjesht i doni shumë - më shumë në situata të kushtëzuara-dëmtimi i marrëdhënieve në afat të gjatë do të jenë thelbësore dhe lehtë mund të çojë për të përfunduar me ftohtësi.

Për fat të keq, njerëzit nuk mund të kontrollojnë nivelet e kujdesit të kushtëzuar dhe të pakushtëzuar për të cilën ata ndjehen për të tjerët, nëse ata janë fëmijë apo të rritur. Në shkallë të ndryshme, kjo është një produkt i evolucionit tonë, shprehje e personalitetit tonë dhe një produkt i mjedisit tonë. Ajo që ne duhet të njohim në angazhimin tonë me fëmijët dhe familjet, megjithatë, është se dashuria pa kushte nuk mund të jetë krijuar nga përpjekjet e vullnetit dhe të pretendojë se ai mund të (si në rastin e kujdestarëve të përmendura më parë që e përsëritnin vazhdimisht që ato e njejnin atë për akuzat e tyre) është në rrezik duke supozuar se fëmijët po marrin një cilësi të përvojës fëmijërisë, që në fakt nuk është rasti.

Kur punëtorët e kujdesit për fëmijët janë të detyruar për të gjetur vende për fëmijët jashtë njësisë familjare ata duhet të jenë realist në vlerësimin e tyre të këtyre vendeve dhe duhet për të parë në një gamë të gjerë të faktorëve të përfshirë në dhënien e kujdesit me cilësi të lartë që rrit elasticitetin e fëmijës dhe i bën ata të aftë të pjekur në të rritur të dashur të cilët më pas mund të ofrojnë kujdes të pakushtëzuar për fëmijët e tyre. Në zemër të këtij procesi është angazhimi i suksesshëm me vetë fëmijët, familjet dhe kujdestarët e tyre , dhe të tjerë të rëndësishëm në komunitetin më të gjerë të fëmijëve. Për fëmijët të cilët janë përgjegjësi e shtetit për shkak të problemeve në mjedisin e tyre familjar te lindjes dhe për fëmijët të cilët janë përkohësisht në kujdesin e të tjerëve në mjedise të tilla si spitale, shkolla dhe institucione të kujdesit ditor , çështja kritike është e shtrirë në zemër të zgjedhjes të cilat shteti ose prindërit duhet të bëjnë me cilësinë e kujdesit të ofruar .

Për fëmijët në kujdestari, dmth ata që janë në kujdesin e shtetit nëpërmjet legjislacionit, vlerësimet e cilësisë kanë ndryshuar në mënyrë të pamatshme gjatë 50 viteve të fundi . Cilësia e kujdesit është konsideruar shumë të jetë ajo që u reflektua në provat materiale në vitet 1950 dhe 1960, të tilla si mungesa e varfërisë. Sot ne e pranojmë se fëmija zakonisht është vendosur më mirë në njësinë e tyre familjare, edhe nëse është i varfër materialisht, se sa në një mjedis të largët ku kujdesi i tyre mund të jetë i kushtëzuar me sjelljen e tyre . Cilësia e kujdesit pasqyron një gamë të gjerë çështjesh , por komunikimi i mirë dhe angazhimi efektiv janë faktorët kritik . Për ata që janë pjesë e fuqisë punëtore të kujdesit për fëmijët, sfida është për të dëgjuar , t'u përgjigjur , për të rregulluar ambientin e tij ,të jetë i padituri , të jetë në situata për të siguruar dhe të japin mbështetjen e duhur për të gjitha palët e përfshira. Në të gjitha këto përplasje, kompetenca ndërtohet përmes praktikës , reflektimit dhe - ç'është më e rëndësishmja - nga një njohje e pushtet- bilancit në çdo marrëdhënie : i rritur - fëmijë , i rritur -i rritur ,punëtori për kujdes të fëmijëve-prindi/kujdestari, prind / kujdestar - fëmijë . Kryesore është që të mbani mend gjithmonë se :

Nëse ajo përfshin fëmijët, foshnjat apo të rriturit , komunikimi ndërpersonal është një proces i dyanshëm .

(Petrie , 1997 , fq . 25)

Heqja dorë e pushtetit në mënyrë që komunikimi është me të vërtetë i dyanshëm mund të jetë shumë e vështirë, por është gjithmonë mënyra më e mirë për të siguruar cilësinë më të lartë të rezultateve për fëmijët , familjet e tyre dhe kujdestarët.

PËRMBLEDHJE E KAPTINES

Komunikimi dhe angazhimi me fëmijët, kujdestarët dhe familjet në shtëpitë e tyre ose në mjedise të tjera e jo në shtëpi përbëjnë sfida të veçanta për punëtorët e kujdesit për fëmijët. Natyra e ndikimeve mjedisore në komunikim dhe angazhimit në një sërë mënyrash dhe punëtorët duhet të jenë të vetëdijshëm se si një mjedis të veçantë mund të ndikojnë suksesi ose dështimi në lidhje me të tjerët. Kjo kaptinë ka adresuar nevojën për të njohur çështjet e pushtetit të cilat janë të lidhura me pronësinë e disa mjedisve dhe të jenë të vetëdijshëm se si një mjedis të mund të ndikon në natyrën e komunikimit dhe angazhimit. Ajo ka paraqitur disa nga çështjet kryesore, në lidhje me mjediset e ndryshme, nga të cilat punëtorët për kujdesin ndaj fëmijëve duhet të jenë të vetëdijshëm - duke përfshirë kufizimet e kujdesit jashtë shtëpisë, natyrën e marrëdhënieve fëmijë - kujdestar, dashuri të kushtëzuar dhe të pakushtëzuar, vlerësimin e cilësisë së kujdesit brenda dhe jashtë shtëpisë, dhe potenciali për fuqizimin ose jo fuqizimin e të tjerëve gjatë proceseve të angazhimit.

Leximi i mëtejshëm

Dahlberg G, Moss P and Pence AR (1999) *Beyond quality in early childhood education and care*. London and Philadelphia, PA: Falmer Press.

Një libër që ofron një pamje postmoderne të çështjeve kyçe në komunikim dhe angazhimi me fëmijët, duke theksuar se si interpretimet e ndryshme janë futur në përpjekjet për të përshkruar praktika.

Elfer, P, Goldschmeid, E and Selleck, D (2002) *Key persons in nurseries: Building relationships for quality provision*. London: NEYN.

Ky libër shqyrton rolet e ndryshme të njerëzve të angazhuar me shumë fëmijë të vegjël dhe ofron një gamë të perspektivave që lidhen me ndikimin e tyre.

Foley P, Roche J and Tucker S (2001) *Children in society: Contemporary theory, policy and practice*. Basingstoke: Open University Press/Palgrave.

Ky është një tekst i përgjithshëm i cili mund të sigurojë një pasuri materiale për të gjithë ata që punojnë me fëmijët dhe familjet. Ai mbulon të gjitha aspektet e angazhimit, si dhe komunikimin me kapituj të shkëlqyer në lidhje me elasticitetin dhe cilësinë e jetës.

Petrie, P (1997) *Communicating with children and adults: Interpersonal skills for early years and play work*. London: Edward Arnold.

Ky libër jep udhëzime praktike për ata që dëshirojnë të zhvillojnë komunikimin e tyre dhe aftësitë e angazhimit.